

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

Anexa nr. 7
la Hotărârea Consiliului INJ
nr. 19/2 din 16 octombrie 2025

CURRICULUM

la disciplina

Procedura în litigiile de contencios administrativ
(candidați la funcția de judecător)

AUTORI:

Livia Mitrofan,
judecător, membră CSM, formator INJ

Elena Bolocan
judecător, formator INJ

Victoria Sîrbu,
judecător, formator INJ

Carolina Pîrcălab,
formator INJ

Marcel Gandrabur
judecător, formator INJ

Lucia Bagrin
judecător, formator INJ

Eugen Rusu
Director General AGEPI, formator INJ

_____AVIZAT
Șefa Direcției instruire și cercetare,
Ecaterina POPA

CHIȘINĂU, 2025

I. INTRODUCERE

La 1 aprilie 2019, a intrat în vigoare Codul administrativ, care instituie o procedură separată de soluționare și examinare a cauzelor de contencios administrativ.

Odată cu intrarea în vigoare a Codului administrativ, s-a impus a fi necesară introducerea unei discipline separate pentru audienții candidați la funcția de judecător, or, la soluționarea cauzelor de contencios administrativ se aplică reguli specifice pentru verificarea admisibilității acțiunii, examinarea cauzei în fond și executarea hotărârilor judecătorești.

Mai mult ca atât, după implementarea noului Cod administrativ, s-au dezvoltat o serie de litigii administrative, care reieșind din specificul materiei, conținut anumite particularități

Curriculum-ul la disciplina „Procedura în litigiile de contencios administrativ” are drept scop formarea abilităților de înțelegere, interpretare și aplicare corectă a prevederilor legale la examinarea în prima instanță a cauzelor de contencios administrativ. Concomitent, curriculum-ul are drept scop dezvoltarea abilităților de soluționare a litigiilor vamale și fiscale, la examinarea căroră, pe lângă dispozițiile Codului administrativ, sunt aplicate dispozițiile normative de drept vamal și fiscal, care impun anumite termene specifice pentru exercitarea dreptului la acțiune.

De asemenea, are drept obiectiv formarea unor cunoștințe temeinice și a unor abilități practice necesare judecătorilor și procurorilor pentru soluționarea litigiilor în domeniul proprietății intelectuale, în concordanță cu legislația națională, standardele internaționale și jurisprudența europeană relevantă, dezvoltarea deprinderilor esențiale pentru soluționarea litigiilor de concurență, precum și la pregătirea audienților pentru aplicarea corectă și eficientă a legislației concurențiale în practica judiciară.

Curriculum-ul pentru această disciplină are ca scop formarea abilităților de înțelegere, interpretare și aplicare corectă a prevederilor Legii concurenței nr. 183/2012 și a actelor normative conexe la examinarea în primă instanță a litigiilor de dreptul concurenței. Concomitent, curriculum-ul urmărește dezvoltarea competențelor practice necesare în soluționarea litigiilor complexe de concurență, unde analiza problemelor economice și juridice se intercalează cu interpretarea jurisprudenței naționale și europene.

Respectiv, obiectivul prezentului curriculum este destul de complex, unde audienții vor forma abilități teoretice și practice în domeniul contenciosului administrativ. Procesul de instruire se va desfășura cu utilizarea exclusivă a unor activități de curs teoretice și practice, conform unor materiale bine pregătite de formatori, care vor include: studiere a materiei,

Curriculum-ul este fundamentat pe legislația în vigoare a Republicii Moldova, pe jurisprudența Curții Supreme de Justiție, Curții Europene de Justiție, a autorităților publice de specialitate precum și pe doctrina juridică de specialitate. Ea va permite audienților să-și completeze și să-și aprofundeze cunoștințele teoretice și să obțină abilități practice privind particularitățile soluționării cauzelor de contencios administrativ

Orele au un caracter aplicativ și sunt structurate în cursuri teoretice și ore practice dedicate analizei de spețe și exerciții de redactare a actelor procesuale și dezbaterilor pe cazuri concrete. Tematica este formulată astfel încât să stimuleze gândirea critică și independentă audienților, să le dezvolte capacitatea de interpretare și argumentare, precum și să încurajeze studiul individual sistematic.

Prin îmbinarea activităților teoretice și practice, modulul va contribui la dezvoltarea deprinderilor esențiale pentru soluționarea litigiilor de concurență, precum și la pregătirea audienților pentru aplicarea corectă și eficientă a legislației concurențiale în practica judiciară.

II. COMPETENȚE

Ca urmare a studiului disciplinei, audientul candidat la funcția de judecător va obține următoarele competențe, deprinderi și abilități practice:

- a) competențe practice de examinare a unei cauze în contencios administrativ (depunerea, pregătirea, fondul, apelul, recursul);
- b) competențe practice de examinare litigiilor vamale, fiscale, de proprietate intelectuală și de dreptul concurenței;
- c) aprofundarea cunoașterii normelor de procedură (cunoașterea procedurii „pas cu pas”) aplicabile în cazul verificării admisibilității acțiunii, soluționării cererilor de suspendare a actului administrativ individual contestat, examinării fondului cauzei și specificului punerii în executare a hotărârilor de contencios administrativ;
- d) cunoașterea problemelor de procedură care pot apărea în practică în astfel de situații;
- e) abilități de examinare a cauzei în procedură scrisă și în ședință de judecată;
- f) înțelegerea rolului activ al judecătorului la respectarea termenului rezonabil de examinare a cauzei și ordonării părților în proces și măsurile întreprinse de judecător;
- g) competențe de cunoaștere și înțelegere a rolului pe care îl au în proces părțile, reprezentanții, avocații, alți participanți, grefierii, traducătorii etc., precum și dezvoltarea abilităților practice de interacțiune/comunicare cu aceștia;
- h) aprofundarea cunoașterii drepturilor fundamentale și libertăților omului prevăzute de Constituție, Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, alte acte internaționale și aplicarea lor în practică;
- i) dezvoltarea abilităților de redactare, motivare a încheierilor judecătorești și a hotărârilor, precum și utilizarea corectă a jurisprudenței CEDO în motivarea lor;
- j) dezvoltarea abilității de management corect al timpului judiciar.

III. PRINCIPALELE OBIECTIVE

La sfârșitul disciplinei, audientul candidat la funcția de judecător va:

1. cunoaște spectrul chestiunilor care trebuie analizate la etapa verificării / soluționării admisibilității acțiunii de contencios administrativ;
2. cunoaște specificul etapei de pregătire a cauzei de contencios administrativ pentru soluționare;
3. cunoaște cazurile în care poate fi aplicată legislația procesual-civilă la examinarea unei cauze de contencios administrativ;
4. cunoaște bine procedura de soluționare a unor chestiuni ce țin nemijlocit de rolul judecătorului la faza pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare precum: soluționarea cererilor de atragere în proces a persoanelor terțe; prezentarea dosarului administrativ; reclamarea probelor necesare de la organizații și persoane fizice; efectuarea expertizei; problema suspendării executării actului administrativ individual contestat, strămutării cauzei la o altă instanță judecătorească, soluționării demersurilor de declarare a acțiunii ca inadmisibilă, a cererilor de conexare a cauzelor, etc.;
5. cunoaște problemele de procedură care pot apărea în practică în astfel de situații și felul în care acestea pot fi depășite;
6. ști să emită și să motiveze încheierile și hotărârile judecătorești care se emit în astfel de cazuri;
7. ști să utilizeze corectă jurisprudența CtEDO în motivarea încheierilor și hotărârilor;
8. avea abilități de aplicare practică a drepturilor fundamentale și libertăților omului prevăzute de Constituție, Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale alte acte internaționale;
9. avea abilități de management corect al timpului judiciar;
10. avea abilități de comunicare: cu părțile și participanții la proces, cu publicul și cu mass-media;
11. cunoaște noțiunea, obiectul și principiile fundamentale ale dreptului concurenței;
12. identifica cadrul normativ național și european aplicabil în domeniul dreptului concurenței și raportul dintre acestea;

13. delimita competențele Consiliului Concurenței și rolul instanțelor judecătorești în controlul deciziilor emise de autoritate;
14. înțelege procedura de contestare a deciziilor Consiliului Concurenței și să aplice normele procesual-administrative relevante;
15. analiza particularitățile litigiilor ce vizează înțelegerile anticoncurențiale (acorduri orizontale, acorduri verticale) și să determine probele necesare;
16. determina condițiile și probele relevante pentru constatarea abuzului de poziție dominantă;
17. cunoaște procedura de examinare a litigiilor privind concentrările economice și să analizeze criteriile de compatibilitate cu mediul concurențial;
18. identifica elementele esențiale în litigiile de concurență neloială și interacțiunea acestora cu normele de drept civil și comercial;
19. stabili obiectul și sarcina probațiunii în cauzele de dreptul concurenței și să aplice corect mijloacele de probă (rapoarte economice, expertize, documente contabile, declarații ale martorilor);
20. elaborează și motivează acte procesuale în litigii concurențiale;
21. cunoaște tipologiile litigiilor în domeniul proprietății intelectuale și normele legale aplicabile fiecărui tip de cauză;
22. înțelege procedura de examinare a cauzelor de PI, inclusiv fazele de pregătire, fond, apel și recurs;
23. ști să conducă și să desfășoare o ședință de judecată simulată, aplicând corect procedurile și regulile procesuale;
24. cunoaște modul de administrare a probelor, inclusiv expertizele tehnice și materiale specifice litigiilor de PI;
25. înțelege aplicarea jurisprudenței CEDO și a Curții de Justiție a UE în motivarea hotărârilor judecătorești;
26. dobândi capacitatea de a redacta actele procedurale și motivările hotărârilor într-un mod clar, structurat și conform standardelor juridice;
27. ști să identifice problemele de drept și să propună soluții corecte în situații complexe sau neprevăzute;
28. aplica principiile imparțialității, echității și respectului pentru drepturile fundamentale ale părților;
29. dezvolta abilități de comunicare și interacțiune profesională cu părțile, experții, avocații și ceilalți participanți la proces;
30. utiliza eficient timpul judiciar și să organizeze procesul de examinare a cauzelor într-un mod coerent și profesional;
31. conștientiza importanța protecției drepturilor de proprietate intelectuală pentru dezvoltarea economică și culturală a Republicii Moldova;
32. integra cunoștințele teoretice și practice pentru a lua decizii judicioase, motivate și în concordanță cu standardele naționale și internaționale.

IV. ADMINISTRAREA ACTIVITĂȚILOR DE INSTRUIRE

Tematica activităților de instruire	Formator	Semestrul	Total ore pentru simulări	Evaluarea
<i>Procedura în litigiile de contencios administrativ</i>				

B.3.1. Examinarea cauzelor civile în litigii de drept administrativ. Procedura prealabilă în contenciosul administrativ. Procedura în prima instanță, în ordine de apel și recurs. Suspendarea executării actului administrativ contestat. Limitele controlului judecătoresc. Revizuirea hotărârilor judecătorești în procedura de contencios administrativ.	Livia Mitrofan Elena Bolocan	I	40(28/12)	Evaluare continuă a activității/ Examen final
B.3.2. Examinarea litigiilor în dreptul vamal și dreptul fiscal.	Victoria Sîrbu Elena Bolocan		16 (8/8)	
B.3.3. Examinarea litigiilor în dreptul concurenței.	Carolina Parcalab Marcel Gandrabur		16(8/8)	
B.3.4. Examinarea litigiilor în domeniul proprietății intelectuale.	E. Rusu Lucia Bagrin		16(8/8)	

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. crt.	Tema instruirii	Nr. de ore
1.	Principiile de examinare a cauzei în contencios administrativ.	2
2.	Participanții procedurii administrative și atragere în proces a terților.	2

3.	Actul administrativ individual/normativ, Contractul administrativ. Operațiunea administrativă	6
4.	Comunicarea actelor de procedură la examinarea cauzei de contencios administrativ	2
5.	Procedura prealabilă și efectele nerespectării ei.	2
6.	Incidentele de procedura la etapa de pregătire a cauzei pentru examinare în fond.	4
7.	Pregătirea cauzei pentru examinare în fond. Rolul activ al judecătorului. Admisibilitatea	6
8.	Felurile acțiunii în contencios administrativ. Hotărârea Judecătorească. Limitele controlului administrativ	6
9.	Suspendarea actului administrativ	2
10.	Examinarea cauzei în apel /recurs/revizuirea.	4
11.	Particularitățile examinării litigiilor electorale.	2
12.	Evaluare și feedback.	2
13.	Aspecte teoretice privind procedura de examinare a litigiilor vamale și fiscale.	4
14.	Metodologia întocmirii de către judecător a actelor procedurale în procedura contenciosului administrativ – în materie vamală și fiscală.	4
15.	Faza de pregătire pentru examinare în fond a cauzelor de contencios administrativ – în ceea ce privește examinarea litigiilor vamale și fiscale.	4
16.	Etapă dezbaterilor judiciare și examinării în fond a cauzelor de contencios administrativ – în ceea ce privește examinarea litigiilor vamale și fiscale. Evaluare și feedback.	4
17.	Introducere. Noțiunea și principiile dreptului concurenței. Cadrul normativ național și european.	2 (1/1)
18.	Definirea pieței relevante și analiza economică a puterii de piață.	2 (1/1)
19.	Acordurile anticoncurențiale: acorduri orizontale, acorduri verticale	2 (2/2)
20.	Abuzul de poziție dominantă: forme, probe, sancțiuni	2 (1/1)
21.	Concentrările economice: procedura de autorizare, remedii.	2 (1/1)
22.	Concurența neloială și interacțiunea cu alte ramuri de drept (civil, comercial, protecția consumatorilor, dreptul proprietății intelectuale)	2 (1/1)
23.	Investigația concurențială. Procedura de contestare a deciziilor Consiliului Concurenței. Suspendarea executării. Rolul instanțelor naționale și europene.	2 (1/1)
24.	Managementul timpului judiciar și organizarea procesului de examinare a cauzelor. Evaluare și feedback	2 (1/1)
25.	Aspecte generale și teoretice ale dreptului proprietății intelectuale	2

26.	Tipologiile litigiilor în domeniul PI: drepturi de autor, drepturi conexe, mărci, brevete, desene și modele industriale.	2
27.	Procedura de examinare a cauzelor de PI în prima instanță: pregătirea dosarului, administrarea probelor, rolul expertizelor.	2
28.	Procedura în apel și recurs: particularități în domeniul proprietății intelectuale.	2
29.	Examinarea litigiilor transfrontaliere și internaționale în materie de PI.	2
30.	Jurisprudența națională și internațională relevantă pentru PI (CEDO, CJUE).	2
31.	Redactarea încheierilor și hotărârilor.	2
32.	Analiza studiilor de caz și soluționarea problemelor complexe în domeniul PI. Evaluare și feedback.	2
Total ore		88 (48/40)

VI. METODICA ACTIVITĂȚILOR DE INSTRUIRE/RESURSE LOGISTICE

METODICA DE INSTRUIRE (B. 3.1)	RESURSE LOGISTICE
La toate orele, atât curs cât și practice, vor fi studiate amănunțit aspectele teoretice și practice a dreptului administrativ. Astfel, vom analiza cadrul juridic și modul de implementare în practică. Se va analiza jurisprudența Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și a instanței de fond. De asemenea, orele teoretice se vor baza și pe jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Jurisprudenței CJUE și a standardelor internaționale. Vor fi soluționate spețe, teste și audienții vor întocmi proiecte de acte judecătorești din domeniu.	➤ O sală dotată cu calculatoare și imprimantă; acces la internet și materiale de birotică; Flip-charter, proiector. Table interactive
METODICA DE INSTRUIRE (B.3.3)	RESURSE LOGISTICE
Tema 1. Ore de curs 1. Noțiunea și principiile fundamentale ale dreptului concurenței. 2. Cadrul normativ național și european. 3. Rolul și importanța dreptului concurenței pentru economie și consumatori. Ore practice 1. Analiza comparativă a normelor din Legea concurenței și art. 101 – 109 TFUE. 2. Discuții prin exemple de cazuri clasice.	Prelegere interactivă cu suport vizual (proiector, laptop). Discuții dirijate, analiza unor spețe simple. Lectura legislației naționale și europene. ➤ Pregătirea unor note asupra diferențelor între normele naționale și cele ale UE.
Tema 2. Ore de curs 1. Definirea pieței produsului și a pieței geografice. 2. Metodologia de analiză economică.	Prezentări grafice și studii de caz economice.

3. Criterii pentru evaluarea puterii de piață. <i>Ore practice</i> 1. Exerciții de delimitare a pieței relevante. 2. Calculul cotelor de piață și analiza barierelor de intrare.	Lucru în grupuri pentru rezolvarea exercițiilor; Studierea jurisprudenței CJUE privind definirea pieței. Redactarea unui scurt eseu despre rolul analizei economice în litigiile de concurență.
Tema 3. 1. Noțiunea de acorduri anticoncurențiale: prin obiect și prin efect. 2. Cartelurile: fixarea prețurilor, împărțirea piețelor, limitarea producției. 3. Acordurile verticale. 4. Excepțiile și acordurile <i>de minimis</i>. <i>Ore practice</i> 1. Analiza unui caz de cartel pe baza unui dosar fictiv. 2. Exerciții de evaluare a acordurilor verticale. 3. Simularea redactării unei hotărâri privind un acord anticoncurențial.	Prelegere interactivă și discuții pe spețe reale. Studiu de caz. Lectura normelor privind aplicarea politicilor de clemență și redactarea unui rezumat al condițiilor de aplicare.
Tema 4. <i>Ore de curs</i> 1. Determinarea poziției dominante: criterii și prezumții. 2. Poziția dominantă colectivă. 3. Formele abuzului de poziție dominantă. 4. Justificările comportamentelor analizate. <i>Ore practice</i> 1. Analiza unui caz de abuz. 2. Identificarea probelor relevante. 3. Exerciții de motivare a sancțiunilor.	Prezentare cu suport vizual și dezbateri. Analiza jurisprudenței CJUE și a Consiliului Concurenței. Studierea spețelor europene (Intel). Rolul probelor economice în cauzele de abuz de poziție dominantă.
Tema 5. 1. Noțiunea și formele concentrărilor. 2. Procedura de notificare și evaluare. 3. Testul juridic pentru compatibilitate. 4. Remedii și măsuri corective. <i>Ore practice</i> 2. Calcularea cifrei de afaceri pentru determinarea pragurilor de notificare. 2. Analiza compatibilității unei concentrări economice orizontale.	Prelegere interactivă, tabele de calcul, studii de caz. Spețe practice. Studierea unei decizii a Consiliului Concurenței și prezentarea concluziilor (cazul Linella)
Tema 6. Ore de curs 1. Noțiunea de concurență neloială. 2. Formele interzise de Legea nr. 183/1012. 3. Dreptul la acțiune și procedura judiciară. <i>Ore practice</i> 1. Clasificarea faptelor de concurență neloială.	Prelegere și discuții pe marginea cazurilor reale din jurisprudența națională. Pregătirea unui comentariu critic pe baza unei hotărâri.

2. Analiza probelor și redactarea concluziilor scrise.	
3. Exercițiu pe spețe de publicitate comparativă.	
Tema 7 Ore de curs 1. Competența Consiliului Concurenței. 2. Investigațiile concurențiale. 3. Modul de adoptare a deciziilor Plenului. 4. Procedura de contestare și suspendare a executării. Ore practice 1. Analiza jurisprudenței naționale privind contestarea și suspendarea deciziilor Consiliului Concurenței. 2. Discuții privind răspunderea privind încălcările comise în cadrul investigațiilor concurențiale.	Prelegere interactivă cu suport vizual. Dezbateri pe spețe reale. Studierea practicii judiciare privind suspendarea executării deciziilor Consiliului Concurenței.

VII. EVALUAREA

A. Evaluarea continuă a audientului se va face cu două note pe scara de la 1 la 10 pentru fiecare activitate în care este antrenat. O notă va fi acordată pentru calitatea actelor procedurale întocmite (individual sau în grup). A doua notă va fi acordată pentru calitatea prestației verbale.

La evaluarea activității scrise se recomandă luarea în calcul a următoarelor criterii:

- a) Cunoașterea, aplicarea și interpretarea normelor de drept material și procedural.
- b) Capacitatea de a rezuma și reda faptele.
- c) Capacitatea de a întocmi actele procedurale structurat și clar, în conformitate cu dreptul procedural național.
- d) Caracterul complex și plenitudinea documentelor.
- e) Corectitudinea soluției reținute în încheierea judecătorească și a concluziilor făcute.
- f) Aplicarea dreptului internațional și a normelor drepturilor omului.
- g) Veridicitatea și logica motivării.
- h) Limbajul și stilul de redare.
- i) Modul de gestionare a timpului.
- j) Modul de organizare a etapei de pregătire luând în considerație rolul activ al judecătorului.
- k) Modul de organizare a ședinței de judecată.

La evaluarea activităților verbale se recomandă luarea în calcul a următoarelor criterii:

- a) Cunoașterea, aplicarea și interpretarea normelor de drept material și procedural.
- b) Motivarea și caracterul adecvat al argumentelor.
- c) Modul de executare a obligațiilor și de exercitare a drepturilor care rezultă din calitatea procesuală atribuită în cadrul simulării;
- d) Corectitudinea aprecierii faptelor și a probelor;
- e) Corectitudinea reacției la situații neașteptate;
- f) Comportamentul în situații de conflict sau situații emoționale dificile;
- g) Corectitudinea, logica și ordinea adresării întrebărilor în cadrul audierilor;
- h) Calitatea strategiilor și tacticilor procesuale aplicate;
- i) Creativitatea;
- j) Aplicarea dreptului internațional și a normelor drepturilor omului;
- k) Veridicitatea, structurarea și logica expunerii verbale;
- l) Gestionarea timpului judiciar (pentru audientul care joacă rolul de judecător).

B. Evaluarea finală se va efectua prin examen compus din:

- a) test-grilă (format din întrebări teoretico-aplicative);

- b) sarcina practică (care va consta din întocmirea unui act procesual, în baza unei spețe).

VIII. BIBLIOGRAFIE

Acte internaționale:

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Roma, 04.11.1950. Ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1298 din 24.07.1997. În: Tratatate internaționale la care Republica Moldova este parte (1990-1998). Ediție oficială. Vol. 1, Chișinău: Moldpres, 1998.

Convenția privind procedura civilă. Haga, 01.03.1954. Aderat prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.1136-XII din 04.08.1992. În: Tratatate internaționale la care Republica Moldova este parte (1990-1998). Ediție oficială. Vol. 4, Chișinău: Moldpres, 1998.

- Acordul TRIPS.
- Convenția de la Paris.
- Convenția de la Berna.
- Tratatatele OMPI (WCT, WPPT).
- Jurisprudența CJUE și CEDO.

Jurisprudența CtEDO (relevantă tematicilor instruirii):

[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22]})

Hotărârile Curții Constituționale (relevante tematicilor de instruire): <https://constcourt.md/>

Acte legislative ale Republicii Moldova:

1. Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În vigoare: 27.08.1994.
2. CPC al Republicii Moldova nr.225 din 30.05.2003.
3. Codul administrative nr. 116 din 19.07.2018, în vigoare din 01.04.2019.
4. Legea cu privire la organizarea judecătorească, nr. 514 din 06.07.1995
5. Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20.07.1995
6. Legea cu privire la avocatură, nr.1260 din 19.07.2002.
7. Legea privind statutul și organizarea activității grefierilor din instanțele judecătorești, nr.59 din 15.03.2007.
8. Legea privind statutul și organizarea activității grefierilor din instanțele judecătorești, nr.59 din 15.03.2007.
9. Legea cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției, nr.264 din 11.12. 2008.
10. Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat, nr.198 din 26.07.2007
11. Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.
12. Legea nr. 38/2008 privind protecția mărcilor.
13. Legea nr. 50/2008 privind protecția invențiilor.
14. Legea nr. 161/2007 privind protecția desenelor și modelelor industriale.
15. Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012;

Hotărârile Plenului Consiliului Concurenței

1. Hotărârea nr. 2 din 06.03.2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind concentrările economice;

2. Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 13/2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea acordurilor verticale anticoncurențiale, după cum a fost modificat prin Hotărârea nr. 04 din 07.08.2024;
3. Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 14/2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea acordurilor orizontale anticoncurențiale, după cum a fost modificat prin Hotărârea nr. 03 din 07.08.2024;
4. Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 15/2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea acordurilor anticoncurențiale de transfer de tehnologie, după cum a fost modificat prin Hotărârea nr. 02 din 07.08.2024;
5. Hotărârea nr. 2 din 22.01.2015 cu privire la aprobarea Regulamentului privind acceptarea angajamentelor propuse de către întreprinderi;
6. Hotărârea nr. 16 cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea poziției dominante pe piață și evaluarea abuzului de poziție dominantă.

Bibliografie de profil:

1. Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Generală. Chișinău: Editura Lexon și Cartea Juridică, 2014.
2. Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Specială. Chișinău: Editura Lexon, 2016.
3. Comentarii la Legea cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (modificarea Codului de procedură civilă) / Belei E., Balan P., Clima I., Munteanu A., ș.a., Chișinău, 2018;
4. Административное право Германии. Т. 1. Право административных процедур. Общее административное право, Москва, Инфотропик Медиа, 2021;
5. Административное право Германии. Т. 3. Право административных процедур. Общее административное право, Алматы, Инфотропик Медиа, 2023.
6. Mihai Emilia. Concurența economică. Libertate și constrângere juridică. Editura Lumina Lex. București, 2004.
7. Eminescu Yolanda. Concurența neloială. Editura Lumina Lex, București, 2004.
8. Maria Dumitru. Dreptul concurenței. Institutul European 2011.
9. Valentin Mircea. Legislația concurenței. Comentarii și explicații. Editura C.H.Beck, București, 2012.
10. Ioan Lazăr. Dreptul Uniunii Europene în domeniul concurenței. Universul juridic, București, 2016
11. Diana Ungureanu. Dreptul Uniunii Europene în domeniul concurenței. Jurisprudența recentă a Curții de la Luxembourg. Editura C.H.Beck 2010.
12. Vlad Mihal Dorel. Acțiunea în concurența neloială. Editura Universitară. București 2011.

Jurisprudență națională/Practica judiciară:

1. Hotărârile Plenului CSJ: http://jurisprudenta.csj.md/db_hot_expl.php
2. Recomandările CSJ: http://jurisprudenta.csj.md/db_rec_csj.php
3. Avizele consultative ale CSJ: http://jurisprudenta.csj.md/db_avize_csj.php

Practica CEDO:

1. Vasserman vs Russia nr. 15021/02 din 18.11.2004 pr. 1 art.1
2. Cauza Bimer S.A. contra Moldovei (Cererea nr.15084/03) Hotărâre din 10.07.2007 Definitivă din 10.10.2007
3. Grifhorst vs Franta nr. 28336/2002 din 2009
4. Posohov vs Russia din 04. 05.2003

5. Agosi vs UK nr. 9118/1980 din 24.10.1986
6. Islamov vs Russia nr. 30352/03 din 06.04.2009
7. Baklanov vs Russia nr. 684443/2001 din 30.11.2005
8. Rosenzneig and Bonded narehouses LTD vs Polonia nr. 51728/99 din 28.07.2005
9. Victor Konovalov vs Russia nr.43626/2002 din 24.05.2007
10. Sun vs Russia nr. 31004/2002 din 05.02.2009
11. Jucys vs Lituania nr. 5457/2003
12. Adzhigovich vs Russia
13. Bouler International Unit vs Franta
14. Butler vs UK din 27.06.2008
15. Cazul Amuur contra Franței Hotărâre din 25.06.1996 (17/1995/523/609)

Jurisprudența europeană

Cauza C-550/07 P Akzo Nobel Chemicals Ltd (confidențialitatea comunicărilor între avocați și clienți)

Cauza C-328/05 P, SGL Carbon AG (principiul non bis in idem)

Cauza C-411/04 P, Salzgitter Mannesmann GmbH (dreptul la un process echitabil)

Cauza C-97/08 P, Akzo Nobel NV (Noțiunea de întreprindere. Imputabilitatea încălcării)

Cauza C-8/08 T-Mobile (Noțiunea de înțelegere, decizie sau practică concertată)

Cauzele conexate C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P și C-519/06 P GlaxoSmithKline Services Unlimited.